

451 jánu.
924 25.

Bizálatna kiadatik:

Dr Kovács Andor

és
Dr Tóth Gyula
professzor urunk.

Debrecen, 1925. június hó 24. én

Ady Endre emlékére.

D. 1925. szept. 27.

Alvócsányi G. i. deák.

Rejzéta.

Debrecen, 1925. okt. 1. —
Tóth Gyula

A levél és távirtdai titok
megsértése.

Jogtudományi doctori
értelmezés.

Írta:

Benedek József
jegyzőgárdi.

Trodalom:

- Angyal Pál: A büntetőjog tanulmányve
 Angyal Pál: A títok védelme anyagi
 és alaki büntetőjogunk-
 ban 1909.
- Fayer László: A magyar büntetőjog
 lévisírója 1905.
- Furkay Ferenc: A magyar büntetőjog
 tanulmányve 1914.
- Illés Károly: A BTK. magyarázata
 II. 1894.
- Löw Tóliás: A magyar büntetőtör-
 vénykönyv teljes anyagi
 gyűjteménye. 1880.

értékesítésünkben a titoktartás
 egyik nemével a levél és távirólati-
 tok megsértésével óhajtunk foglal-
 kozni. Kérdés mindenneelőtt, hogy
 mit kell titok alatt érteni. Fer-
 mézetesen ezt a kérdést jogi szem-
 pontból óhajtjuk felvetni. A közön-
 séges életben titok alatt azt a va-
 lóságot (fizikai vagy pszichikai va-
 lóságot) értjük, mely az embernek
 ismerethorizon kívül esik s melynek
 ismeretét az ember, vagy érdek ille-
 tőleg értelmi képességeinek tökélet-
 lensége, vagy ezek meglétében kül-
 ső okból eredő akadályozottság
 folytán nem érezheti meg. A jogi
 értelemben vett fogalom már el-
 tekint attól, hogy vajjon az illető

jelenség megismerésének akadályá-
 ul nem e az ember belső természeténél
 félre fekvő értelmi vagy érzelmi
 hiányosság szolgál, hanem jogi
 értelemben titok alatt oly való-
 ságot értünk, mely bárki által
 megismerhető, de valójában csak
 egy vagy kevés számú egyén tu-
 datvilágában meglevő és mások
 elől el van zárva, mivel bizonyos
 jog által méltányolt érdek azt
 kívánja, hogy ez mások tudatkö-
 rébe ne jusson. A titokhat arról
 a szempontból, hogy róla tudos-
 mással, mint érdekelték hiteles
 másként csoportosíthatjuk az állam-
 titkok, társadalmi titkok és egyéni
 titkok osztályaira.

Más megkülönböztetési szempontra hívja fel figyelmünket August Pál (A titok védelme 14 l.): „A tudat jelentkezésének kiülönös a lakjai szinte több rendbeli osztályozásra sodnak elhalmat. Amíg a titok tárgyát képező valóság ismerete csupán mint tudat, gondolat tükröződik le az elmélő, ezmei titokról beszélhetünk, amint azonban az valamely dolgon és illetve érzékeny alá eső jelenségben mutatkozik; tárgyi titok kifejezés használható. A tárgyi titoknál a már említett gondolat, érzés, ismeret, stb. megtestesüléseinél állunk szemközt; ide tartozik tehát pl. általában a

ologiai titok, melyről akkor van szó, midőn valamely dologra vonatkozással maga a levél, a tulajdonjog, vagy más jog létezésének rejte maradásához függök valamely érdeke; a levél titok, melynél az ismeret, gondolat, érzelm levél formájában ölt testet; az irat titok, midőn a gondolat, szó, stb. a levél fogalma alá nem vonható más iratban jelentkezik. Már itt hangsúlyozzuk, hogy úgy a levél, mint az irat titok védelmének a büntető törvénykönyvvel (pl. a BTK. 327 §-a is) csak a személyiség jogát védi, tekintet nélkül a levél vagy az irat tartalmára. Mit értünk továbbá a

titoktartás alatt? Titoktartás alatt
a titoktartás maradáshoz fűződő
alanyi érdekekkel ellenkező mindent
a magatartást értjük, mely az u-
ralkodó társadalmi felfogás sze-
rint nem szükséges a köztudomás-
ra jutás érdekében szempontjából.
Ez utóbbi megzavarítást azért kellett
definitionálisan felvenniük, mert ma-
ga a titok csak úgy részesülhet
jogi védelemben, ha ez a társadalmi
közfelfogás szerint nem okoz társa-
dalmi érdeksérelmet. A titoktartás
maradás megán érdeke ugyanis szem-
ben állhat a közlés socialis érde-
kével s így a titoktartás fogalma
csak a specialis érdek és a köz-
érdek összeegyeztetése útján épít

hető" fel. A titok büntetőjogi védel-
 mének feltételei a következők:
 1, képriseljen a titok java oly érté-
 ket, melynek értéke, vagy egyre-
 vire társadalmi sőt magánjogi
 vagy közgazdasági védelme az u-
 ralkodó társadalmi felfogás szerint
 elegendőnek nem mutathatók, 2,
 legyen a sértő vagy veszélyeztető
 támadás oly jellegű, mely a magán-
 jogi vagy közgazdasági beavatko-
 zásnál fokozottabb fellepést igényel,
 végre 3, legyen a titok javának rejlő
 érték a korbeli társadalom felfoga-
 sá szerint kevesebb, mint az idegen
 titokhöz való behatáshoz az
 idegen titok tudomásvételéhez, il-
 letve közléséhez fűződő érdektől

feljő értéke.

Mintán a titok védelmének a kérdését általánosságban, igen részletesen már, ok megvilágítottuk, s a térinél értékesítésünk tulajdonképpeni tárgyára a levél és társada titok megsértésének delictumára, s ezt részül közelről vizsgálat alá.

Nálunk a levél titok védelmét már régelti törvényekkel megtaláljuk. Az 1653-ban kiadott „Approbatae constitutiones regni Transylvaniae” III. rész 23. tit. 1. art. a szerint, levélnek interpicialisáról, fejedelmek másoknál való leveleit, ha kik interpicialisnál, vagy tudva felszakasztanál

diaetálura evocáltessanak és ott le-
 gitime convincáltassanak, asszerint
 érintetődjenek, mint a fejedelmek-
 met diffamálók felől való articu-
 tus tartja; fejedelmekről szóló le-
 vellel is, ha hi ezt seleknie
 azon szerint érintetessék; sőt
 a fejedelmek után való tisztvisel-
 őknek kezeli és irogatások által
 országos és néha fejedelmekre né-
 zendő titkos dolgok is forganak, ha
 hite eféle levelet elvonnának
 vagy felszaggatának, vármegyére
 vagy táblára vitáltatván annak
 continentiajának meritumát sze-
 rént veretessék a érintése is, de
 ordinarius et ingenuere sliármely
 emberiség embernek is másnak

ist leveleit ha felozeggetja, avagy
intercipiálja valaki a levélirónal
kömáginmán és abból következett
kárnak és expensájának refusióján
convincáltassék."

Az 1723-ik évi LIX. tc. szerint
"Ő legszents. felsége jószágosan mege-
szotte, hogy az idegen magánlevelek
elfogói, megsértői, letartóztatói vagy
elsikkasztói világos adósságnak
tekintendő 100 fr-tal bünhődjenek."

Az 1792-iki javaslat külön
fejezetben, "De literarum Violatione"
(per sec. art. 43.) cím alatt szól a
magánosok által elkövetett le-
véltitoltsérről.

Az 1843-iki javaslat is részle-
tesen intézkedik a "levelek jogtalan

feltöréséről," címet viselő 37-ik fejezetben a levéltitok sértéséről. A 367 § szerint, a ki valamilyen másnak szóló levelet vagy lepecsételt iróniaut tudva és szándékosan feltör és elolvas anélkül, hogy azáltal, ki a levelet írta, vagy azáltal, kihez a levél intézve volt, vagy elitt a lepecsételt iróniaut illetett, felhatalmazva lett volna, büntetetténi fog a 368 § ha pedig annak tartalmát valakinek kiárásával, vagy meggyalításával nyilvánossá is tette büntetése súlyosítható (369 §) Végre a ki valamilyen másnak szóló levelet vagy iróniaut oly célszattal, hogy azáltal valakinek kiárásával magának vagy másnak hasznot hajtson, vagy min

deu haszon nélkül valakit károsít-
son, erőszakkal vagy álnok mesterséggel hatalmával kerített, ha csak
tette valamely súlyosabb büntetése-
t nem ment, egy évi rabségig bü-
ntethetik. (371 §) Midőn a fentebbi 367,
368, és 369 §§-ban körülírt büntetett
valaki oby levéllel követte el, mely
hivatalánál fogva került kezére
a fentelti büntetésen felül, közhi-
vatalának elmozdításával büntetetik.

A büntetőtörvénykönyv két pontról tárgyalja a kérdést. A hü-
lömséget a tettes minősége solja meg.

BTK. 200 §. Azon postahivatalnok
vagy szolga, aki a postára adott leve-
let vagy csomagot a törvényben meg-
határozott esetekben hívül fellontja,

visszatartja, vagy megsemmisíti, vagy másnak ily cselekményt megenged, vagy ahhoz segédkezést nyújt; a levéltitok megsértésének vétségét követi el és hat hónapig terjedhető fogsággal büntetendő.

BTK. 201 § Szóval távirtda - hivatalnok vagy szolgá, ki a távirtdára bízott sürgőnyt meghamisítja, vagy megsemmisíti, vagy annak tartalmát jogtalanul másval közli, vagy másnak ilynemű cselekményt megenged, vagy ahhoz segédkezést nyújt: a távirtda titok megsértésének vétségét követi el és hat hónapig terjedhető fogsággal büntetendő.

BTK. 327 § Aki másnak oroló le-
velet, lepecsételt iratot vagy távsürgőnyt

tudva jogosítlanul fellépett, ingorintás
 elki másnak való - habár le nem
 pecsételt levél vagy távsürgöny listaká-
 ra helyezi magát avégett, hogy annak
 tartalmát megtudja, vagy azt hasonló
 céllal másnak jogosítlanul átadja:
 vétséget követ el és nyolc napig ter-
 jedhető fogházzal és ezer forintig ter-
 jedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Aki pedig a fentlelt módon tu-
 domására jutott titkot közléseire,
 vagy azt a levél, írat, vagy távsürgöny
 kioldójának, vagy a címzettnek közlé-
 sére használja fel: három hónapig
 terjedhető fogházzal és ezer forintig
 terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.
 A büntéti eljárás csak a sértett fél
 indítványára indítható meg.

Vegis posta - stb. titok megsértése
 - már többnyire hivatali delictum for-
 májában jelentkezik - mindazonáltal
 nemcsak mint a hivatali kötelesség
 ség megszegése esik büntetés alá, ha-
 nem mint a polgárjogok ségjelének:
 a titokhoz való jogtalan megsértése is
 mely magán személynél is elkövet-
 hető:

A postaküldözvények folyton a felek
 a levelek és táviratok rendeltetési he-
 lyükhöz való juttatásánál nem választ-
 ják meg a sokszor titkos jellegű köz-
 léseik továbbítását fogadókat egyé-
 nek, hanem könyvtelenek magukat
 bizonyos állami alkalmazottakra
 bízni. Az államnak ezzel szemben
 kötelessége, hogy a posta, távirat és

távlevélre intézményeit igénybevevő
 feladat az alkalmazottak részéről
 előtérthető titoktartással nemcsak
 nédelemre részesítse s a nédelemre
 kívántó szabályok felállításával
 náluk leghathatóságra, tehát a gon-
 dolattovábbvitel intézményeiről
 alkalmazottak részéről előtérthető
 titoktartással, mint kívántendő cse-
 lalmények toltatnának meg. E delio-
 tumok a megánszemély által elő-
 vetett titoktartástól Angyal szerint
 lényegileg nem különböznek s az a
 nézet, mely Btk-ünk indokolásá-
 ról s Fajernél domborodik ki, hogy
 a posta- stb. hivatalnok által elő-
 vetett levéltitoktartás, az alkalmaz-
 tások jogok jellegét veszi fel, míg

a BTK. 327 §-ában az „egyéni ma-
 gánigg” fogó szóban, nem fogadha-
 tó el, mert mint Fudkegy is helyesen
 megjegyzi, a „ jogi tárgyat mindahát
 esetben ugyanaz a megános által
 ellövetett levéltitokértés nem ma-
 gánigg, hanem az is az ellötma-
 nyos, polgárijog megtámadása.” (Tan-
 könyve 685 l.) A posta - stb. hiva-
 talnokok részéről ellövetett titok-
 sértés csak annyiban különül öszi-
 attól, mellyel megánozemiely az a-
 lanya, hogy az előbbinél a hivatali
 kötelesség megszegése is beleeggyül
 a delictum szövetélbe s épp ez teszi
 indokolttá a súlyosabb büntetéssel
 való fenyegetést. Annyal helyes éve-
 lésire tekintettel nem fogadhatjuk el

a Btk: iure indokolásában olvasható megkülönböztetést, hogy az a tény a vétség eszményi objektumát is megváltoztatja, amennyiben ez a főbbeni esetben a vétség ezáltal, hogy közhivatalnok körébe esik: az elkövetmányos jogok megsértésének jellegét veszi fel s így annak eszményi objektuma az elkövetmány, ami a 327 § esetében nem fogja fel. Mindazonáltal a jogsértés tárgya, a jogsértés elkövetésének módja mindkét esetben ugyanaz; aminek folytán az érintett szakaszonak erre vonatkozó hitételei közt elég van különbözni.

Az elanyag különbözése mindezenáltal szükségesé teszi a érintéseli közteli különbözést is. A közhiv

vatalnok a levéltitok megsértésével
 egyrészeről két jogot sért; az elhót -
 mányt, illetőleg az elhótmanágyosság
 egyik feltételét és az érdekelt személy
 személyes jogát; de megsérti egyrészer-
 mind hivatali kötelességét, hiva-
 tati esküjét is, elleben a levél és
 távirtda titoknal megánszemély
 általi megsértése esetében coupéu
 az érdekelt joga támadtatill meg, a-
 mi a kövesség fokálsau és a kövte-
 tésben kövömböségét állapit meg."

(Anyaggy. II. k. 588 és 589 §)

A kövömböségét tehát mi a két
 delictum kövött egyedül ellau két-
 hatjule, hogy az kövshivatalnok él-
 tal ellövetre mint hivatali titok
 megsértése is jelentkezik s így az köv-

lyosabb becsapítás alá esik.

Vegyük mindenképpel visszélat alá az alany szempontjából az értékelésükhöz tárgyára tett lényeges megfigyeléseket.

Ami mindenképpel a 2003 és 2019 népszerűségi alanyát illeti; ez hi-
zárolag posta- és távirat- hívatelnok
és szolgálat lehet, idecsapításra a va-
riton és görögön szállítás levelek
csomagok keresztül is. Csakúgy kívül
más hívatelnok is hozzájuthat, hi-
vatali hatáskörénél fogva, magán-
levelekhez vagy népszerűségihez, így
pl. a tartóztatási helyek felügyelői
vagy igazgatói a foglalatok illető le-
velekhez stb. Amennyiben az ily hi-
vatalnoknál nincs minden esetben
megengedve a lényeges részletek

zéhez jutott zárt küldemények felbon-
 tása, mint pl. az államfogházra itél-
 telhez címzett levelekre nézve, a le-
 véltitok megőrzését ez is elővethet-
 ti, de a BTK. 327 vagy esetleg 471 §-ra
 alapján büntetendő. Mégis ha a postai
 hivatalnok mellett rózsai minőség-
 lő magános személy működik közre
 a cselekmény a levél vagy távirat
 visszatartásával, illetve megsemmi-
 sítésével vagy a távirat megham-
 sítással lett elővethető, mintán
 csak a cselekmények csak postai
 hivatalnok által elővethető bünte-
 tendők, azaz mintán itt a hivatal-
 nosi jelleg. constitutív a hűvethető
 részreppen ez az extrémus, hi postai
 hivatalnokot a cselekményekre fel-

lyujt, vagy segédkeret rajzolt, a Btk. 200, illetve 201 §-a alapján büntetendő; már a levélfellontás esetében a hivatalnokai minőség nem constitutív, személyes körülmény, hanem kvantitatív személyes körülmény, tehát ha valaki a postahivatalnokot a fellontásról valószínűsíti, a Btk. 327 §-ának rendelkezései szerint büntetendő. (V. ö. Kgyj. 98 l.)

Amint más hivatalnok levél- és távirtdai titok megsértése csak mint a 327 §-ba ütlőző cselekmény jön tekintetbe, így Liszt szerint csak az a postaalkalmazott büntető postai titoksértésben, ha a hivatalnokhoz szolgálatteljesítés idején mint személyes beszélője jutott, mely

nézetből az ember helyesén mutatja
 ki Talmans, hogy mintán a tör-
 vény (ez a magyar Btk-ra is vonat-
 kozik) ily megfontást nem tesz a
 delictumot mindazon a posta és
 távirtda elhatalmazottal ellővet-
 hetik, kik a cselekmény idején hi-
 vataluknál fogva a hűdelmény-
 kez hozzáférhetnek. Ami Btk-unk
 200 s 201 §-ei hűdelmény is „postára
 adott” s „távirtdára bízott” levél-
 ről és táviratról beszélnek s nem
 a hivatalnokra bízottól. (An-
 gyal id. m. 98 l.)

Visszont a 327 § vétségének a-
 laja lehet bárki csak éppen posta
 és távirtda hivatalnok, s pedig nem
 a levélnek vagy távirtnak más ne-

vére kell vólni. 207 c. a házastárs,
 özülő vagy testvér levelére nézve is el-
 hárítható. Ezt a 200 §-al való ellenté-
 tet a törvény a fejezet címszavára
 csak használt, magánreményelt" szó-
 nál még külön is kifejtésre juttatja
 de nem a legközvetlenebbben, mert a
 "magánreményelt" ellentétét általában
 a hírhírvetelnél gondolinul
 már pedig a 327 §-ban leírt vétséget
 a postahírvetelnél stb. hírvél tár-
 mely más hírhírvetelnél is elhárítha-
 ti, mivel a posta és távirtele hírvetel-
 nél vagy szolgá, hírvetela hírvél h-
 nál, a többi hírhírvetelnél pedig
 egyáltalán magánreményelt talian
 tudó a Btk 327 §-ában meghatáro-
 zott eseményével. Éppen ezért a

postára nem adott levélre, távir-
désre nem fizett, illetve már kéz-
besített sürgönyön általában a
lepecsételt ineton elővetett sártés
arandere mindig, tehát még előt-
tér 327 §. alapján levéladó el, ha
a teljes postahíratelnek stb. volt.

Végül a továbbiakban a jog-
tárgyat vizsgálhatok. A 200 és 201 §
esetelményének tárgya a „postára
adott levél és csomag, illetve a tá-
virásra fizett sürgöny”. Hogy mi
tehátendő levélnek, csomagnak,
illetve sürgönynek erre vonatko-
zóval a postai szabályok az irány-
adó. A felbontás tárgya természet-
esen csak a sárt levél, csomag vagy
sürgöny lehet; a zárnak itt is a

tartalmat kell védenie, miért is a hercegléti elotti kioldmányok felbontása nem csak a büntetés alá; (Illés 153b.) a visszaállítás és a megsemmisítés már újított levél, csomag és sűrűnyő, valamint hercegléti elotti kioldmány is előzetesítő pitt hangulatosnak kell, hogy érkezől. A levélzöld (újított levélzöld) a postautólevél és szállítólevél szelvényei is a levél fogalma alá esnek. Hasonlóképpen a sűrűnyő megsemmisítése vagy tartalmának jogtalan kioldása szintén újított sűrűnyő, illetve ennek fogalmában sűrűnyő kioldható.

A levél, csomag, vagy sürgöny csak annyiban s csak idő alatt tárgya e vétsegeknek, amennyiben postára adatott, illetve távirtdára bízott s emellett postai vagy távirtdai kezelés alatt áll. Postára adottnak tekinthető a levél a postarésztvétele dolga pillanatában, illetve amikor a levél, csomag, vagy sürgöny, fogalmiáru az átvételre, szolgáltatásnál fogva jogosult elhatalmazottnak szabályozású átvételre lett. A megáruvton birtokba jutott levél stb. new postára adás; pl. megkérsem a levélhordót hogy levelemet dobja be a legközelebbi postarésztvétele. A postá-

az adottság, illetve térvizsgálás létező adottság addig tart, míg a levél áll a címzettnek kézbesített, csu-
tán a - bár postahivatalnok el-
tel előzetes - fellövés ismét a
327 § szerint kiintéendő.

Leírás most a 327 §-ban
meghatározott résznek a tár-
gyait. Ezek lehetnek: a, a másnak
szóló levelek, b, a távsiírógöngyök,
c, valamely lepecsételt irat.

Kérdés mit kell érteni le-
vél alatt? A levél fogalmánál e-
székett nem ez a döntő, hogy a
postaszabályok mit tekintenek
levélnek, mert a Btk. 327 §-a éltá-
lában minden levél, tehát nem
csak a postai forgalomban lévő,

hanem oly levelet is véd, mely
 egyáltalán nem került, illetve
 még, vagy már nincs postai for-
 galomban a mindennapi élet
 szabhasználatából kell tehát hi-
 indulumunk s ezt néve alapul
 megálapíthatjuk, hogy levél a-
 latt ma azt a külső formát
 értjük, melyben a személynk kö-
 zötti írásos gondolatkiadás ré-
 kenny (Angyalos) k. Curia 1905 évi
 október hó 18-án kelt 8876 szá-
 mu ítéleti indokolásával azt
 a nézetét fejté ki, hogy „levél-
 nek tekintendő minden, bár-
 mely alakban szerkesztett o-
 lyan írásbeli kérdés vagy érte-
 sítés, amely meghatározott se-

nélynek van a küldötől ismer-
 ne és akár személyi, akár va-
 gyon, akár bármely társadalmi
 ügyre vagy eseményre vonatko-
 zik." Fayer szerint: "szükséges,
 hogy a levélnek legyen tartal-
 ma; ha nincs new állapítható
 meg, bűncselekmény még ha a
 külső ismérvek meg vannak
 is. A törvényszakasz csak au-
 myit mond meg, hogy a "le-
 vél" felbontatott. De a fejezet
 címe levéltitok megsértéséről
 szól. A jogtörvény nélkül bűncse-
 lekmény küldése sem jön
 létre." Augyal azért new csatla
 mosik a nézethez, mert ért vi-
 tetja, hogy ises levél is tartal

marhat tithet. Pl. A megállapo-
 dill B.-vel, hogy ez utóbbi rela-
 mely állalat sikeréről üres bo-
 riték, sikertelenségéről pedig egy
 alba helyezett üres papírlap el-
 küldésével értesíti. Turkey is e-
 me álláspontre helyezkedik, mi-
 dön titolusértésnek minősíti az
 üres levél fellontását is, ha ki-
 zonyos személyek csak a lát-
 szatért küldnek egymásnak
 üres leveleket. (Turkey: 686 b.)

A levél csak akkor tár-
 gya a szóban forgó titolusértés-
 nek, ha „másnak” ez az nem
 annak szól, ki fellontotta, és
 ha zárt formában jelentkezik
 Ugyanis a törvény a fellontást

künteti, már pedig felbontani csak zárt levelet lehet. A 3278 másodlik bekezdésével küntetett dőlnek a „há-
 lárbe nem pecsételt levél” vir-
 tokerítétele, mely ellentétéről
 kétségtelen, hogy a felbontástár-
 gya a lepecsételt vagy helyesebben
 zárt levél.

A zárt levél vagy sürgöny
 akkor is tárgya a levél vagy táv-
 sürgöny titok megsértésének, ha
 a tettes csak véletlenül pl. tá-
 lálás által, vagy tévedésből ju-
 tott azok listájára; ellenben
 a nyílt levél vagy sürgöny csak
 akkor lehet tárgya a vétség-
 nek, ha a tettes erélyt helyez

magát a levél vagy sűrűgöny
 érintésére, hogy tartalmát meg-
 tudja, vagy mással közölje,
 sőt az utóbbi feltétel alatt
 az összetépett s a tulajdonos
 által eldobott levél vagy sűrű-
 göny is alkalmas objektum lehet.

Vitás kérdés vajon jo-
 gosult-e a férj a feleségének
 leveleit fellantani s elolvasni?

A párisi ügyvédi kar-
 nak 1887-ben tartott értekez-
 lete a férj jogai mellett nyi-
 latosság; Németországban a
 judikatura a legutóbbi idő-
 ig szintén ezt az álláspontot
 fogadta el.

Flazóukban így az i-

nodalou, mint a lírói gyakorlat
 lat ent az álláspontot követi,
 hogy a férj joga a feleség le-
 veléinek felloutására nem
 terjed ki; így kimondta 1902
 évi szeptember hó 15-én kelt
 8063/1902 számú ítéletének in-
 dokolásában a Curia, hogy
 midőn a névelott férj a neje-
 nek küldött ajánlott levelet
 álmton megősereste s azt a
 nőte és neje kövött feválló
 rossz viszonynál fogva emel-
 ellenkező alarvatát feltéte-
 lészetre, felloutott; jogosulat-
 lamul coelekedett. Angyal mond-
 ja (89 l.) „a magyar jogrendszer
 sokkal megvölő tisztellett

adózott a nőnek eredetileg
 fogva, seu mint hogy ily - a
 személyiségi jogot olyanjire
 sárta, - cselekményt a férjnek
 megengedett volna. Joggyo-
 korlatunk ismételtén ki dom-
 borította ezt az elvet, hogy a
 férjnek felesége felett fegyelmi
 joghatósága nincs (V. ö. a Btk.
 313 § - a kapcsolón kifejlődött ju-
 risdikturát) már pedig a levél
 felbontásánál a cselekményt
 a férj irányában csak a fegyel-
 mi jog igazolhatós, mert az
 az argumentum, mit Kohler
 emlit, hogy házasság tisztasá-
 gánál megőrzése indokolja
 a jogot; nemcsak a férj, hanem

a nő mellett is felhorsható, már
 pedig a levél felbontása jogát
 a feleség révéről Kohler sem
 ismeri el." A gyakorlatban e-
 gyébként a kérdés ritkán elő-
 trittatik élére s a megtörtént
 jogtalan felbontást többször
 meg a helygaty meggyőzés meg
 a negotiorum gestio szünteti
 meg.

Távoingöny a feladó meg-
 határozott közlését a távirtdai
 szabályok szerint továbbító s
 a címzetthez juttató irat.

Az irat, mely sem más-
 nak szóló levélnek, sem sir-
 gönynek nem tekinthető titok-
 lá válhat, ha írója meg tu-

lajdonosa annak tartalmát
nem elárja máskülön közöl
ni, végül az iratot lepecsé-
teli, vagy más módon leárja,
így titoktartás tárgyára lehet.

Ussuk a követlészö-
lő az ellővetési cselekeletet.

A 200, 201 § esteilő az
ellővetési cselekelet rőszint
abban áll, hogy az illető közhí-
vatalnok a hivatalánál vagy
alkalmaztatásánál fogva a
kezéhez jutott levelet, csö-
magot, vagy sürgőnyt maga
közvetlenül felbontja, viss-
szetartja vagy megsemmisíti,
- rőszint ezáltal követi el jö-
letre követhető el, hogy más-

nake ily cselekményt megenged,
 vagy ehhez segítségkeret vgyjt. A
 200 és 201 §§ ebban hiidlőmevő-
 nek egymástól, hogy az utóbbi
 § szerint a nétséget az a köz-
 hivatalnok is ellörvetheti; s ki
 a tárgyint „meghamisítja”,
 vagy „annak tartalmát más-
 sal közli.” Kétségtelen azonban
 mondja illés, hogy e cselekmé-
 nyek a levelekre vonatkozó-
 lag is megállapítják a levél-
 titok megsértésének nétségét,
 de mint hogy eunek tárgyai
 csak zárt levelek, vagy csoma-
 gok lehetnek s mivel csak
 meghamisítása, vagy tartal-
 mának jogtalan közlése

csak akkor követhető el, ha a levél vagy csomag előbb felbontatik: emélfogva ez esetben a vétélő már a törvényellenes felbontással bevezetett, az a további eselendőség, hogy a felbontott levél meghamisítottatik, vagy mással közteltetik, itt csak szülőstő köztelteltként lépez. A hűlőmléség sba tehát ez, hogy a sürgőny mindaddig nyitott közteltelt gyandant van a hivatal közteltelt, amíg a hivatalos kiadomány közteltelt végett a szülősteltét nem adatik, emélfogva ez esetben a hivatalos a sürgőny meghamisítottatik.

tását meg tartalmánál jogta-
 law közlését rendszerint enél-
 kül követheti el, hogy előv-
 egy veá nére is titkot képe-
 ső zárt kioldományt fellon-
 tania kellene. A sürgöny tar-
 talmánál közlése aronban
 nem egyértelmű ennal köz-
 lésével, hogy valaki sürgönyt
 kapott, meg adott fel, ez u-
 többi közlés tehát már nem
 állapítja meg a távirdei ti-
 tok megőrzésének vétségét.

Első tevékenység, mely-
 lyel vétség elkövethető a
 fellontás. Ez megtörtént
 mikélyt a levél, irat, meg
 sürgöny ar sár elől feloldott

s mint nyílt levél stb. tartalmá-
 ra várható által megismerhető. A
 felbontás rendszerint a zár fel-
 törésével (boríték felvágása, felosa-
 lítása, a zárt levelesőlapnál a zá-
 rószalag kiváltása, a pecsét fel-
 törése) esik egybe, de ez nem ök-
 vetlenül szükséges; a ragasztó
 anyag feloldozása is ide tartozik,
 sőt a leveles stb. a borítékól
 való kivétel, a boríték megse-
 rítése nélkül is felbontásnak tekinthet-
 jük. A világosságnak tartott levél
 tartalmának eldvarása vagy ki-
 sírkevése már nem felbontás, mert
 a levél nem vettett ki a zár alól.
 A levél összetévése csak dolozron-
 gélásként tekinthető, de ha valaki

az összetépett levelet darabjaitól új-
ról összeállítja, így már megállapítható a levéltitokértés, mert es-
etben az összetépes célja a meg-
semmisítés, az összeállítás a fel-
bontás volt. (Lásd. Fayer II. k. 263 l.)

A felbontással a cselekmény
le van végezve, s amint látszik
első, hogy mielőtt (tévedésből, ta-
lálat folytán, lopás hönvetherté-
len stb.) jutott a tettes birtokhá-
zó a levél stb. épp így nem szük-
séges, hogy a tartalomról való tu-
domásszerzés hönvethertésé, mi-
ért is az analízis által ez-
között felbontás is megállapít-
hatja a rétséget. Az sem szünteti
meg a hönvethertéget, ha a tettes

a fellontás után, anélkül, hogy a tartalomról tudomást szerzett volna, a levelet stb. ismét zár alá helyezi. Még a tartalom megismerésére irányuló írászatot sem hívánja meg a törvény. (Augyal 87 l.)

De igenis szilkeés, hogy a fellontás tudva legfőképpen jogositlanul történjen, azaz kell, hogy a fellontás objektíve jogtalan legyen és a tettes tudja.

A visszatartás és megsemmisítés, mely a magánzenével által ellőretve nem esik büntetés alá, csak mint hivatali delictum jön figyelembe, itt titoktartásról nincs szó, hogyintén ilyen

cselekvés a sürgöny meghamisítása is, mely abból áll, hogy a tettes más szöveget továbbít, mint amelyet a feladónak a fogalmában tartalmaz.

Titoktartást követ el továbbá az a távirtdai hivatalnok, megfogva, hi a távirtdaire írtott „sürgöny tartalmát mással közli.”

A törvény szerint mint tettes büntetendő végre az a posta, vagy távirtda hivatalnok, illetve dolgozó, „hi másnak ily cselekményt megenged, vagy ehhez segítségét nyújt.”
A más ily cselekményre felhívó postahivatalnok, stb. amennyiben az elhárítás az ő engedélye, türelemmel, segítségével, megfogva, sőt

tén tette ség. A 200 § e szavai: „a tör-
 vényben meghatározott esetekben hi-
 nál” és a 201 § e kifejezése: „a tör-
 vényellenesről” és „jogtalanul” - ama
 törvényekre vagy törvényes intézke-
 désekre utalnak, hogy bizonyos ese-
 tekben a törvények megegyedile,
 sőt hiátelenségévé terül a posta és tá-
 ridoa híratalmolnak, hogy a kezéhez
 jutott hírdeményeket és társingönző-
 ket vagy maga felbontsa, vagy megse-
 misítse, vagy használat végett másnak
 mint a címzettnek adja át. Az ide
 tartozó esetek a következők: A Bp.
 171 §. a szerint, ha a terhelt valamely
 érintett vagy new csupán félreinte-
 téssel érintetendő vétség miatt rias-
 gálat alatt áll, vagy le new tartós-

tatra, vagy ha ellene ily trükkös-
 ség miatt az előzetes, elfogatás,
 vagy a főtárgyalás el nem kezdése
 és ily körülmények fennmaradása
 vagy a tőle származó levelek, távi-
 ratok ellen vagy terhelt társa ellen
 bizonyítékul szolgálhatnak, ilye-
 levelek stb. befoglalhatók a Bp.
 186 §-a alapján fellonthatók; a
 fellontást azonban csak a vizs-
 gátló bíróság, vagy az eljáró bíróság
 jogosított eszközölni. A terhelt és
 védője közölt váltott levelek és e-
 gyéb írásbeli közlemények csak az
 esetben foglalhatók le, ha a védő
 ellen rézesség, orgázkodás, vagy
 trükkös eljárás miatt vizsgálat nem
 kezdődött. (Bp. 172 § 2. bek.)

Az 1881 évi XVII t. c. 91 §-a elrendeli, hogy a posta és táviradakhivatalok a cenzúrási végzés vételestől kezdve a híradóságnak szóló leveleket, sürgönyöket, a tömeggyűléseknél tartománnyal hivatalgáltatni, a letartóztatottak levelezési is ellenőrzés alatt állni, a javítóintézkedésre kötelező levelezések levelezése miatt. A postahivatal által nem kézbesíthető levelekre az a szabály, hogy ezekről a célra hivatalnok hivatalnok által vizsgálhatóak és amennyiben a levelek, illetőleg csomag tartalmából a feladó neve és lakása kitudható nem volna, az egykori levelek megsemmisítendőek, az ajánlott levelek a az ítélelél kivé

tárgyakat tartalmazó esonmagok
és levelek jegyzéke pedig havonként
kiadásra kerül.

A kiadás feltétele a
szándék, vagyis a titoktartás jogta-
lanságának és törvényellenességének tu-
data. A tévedés skulpál, a gondat-
lanság pedig fejelemi eljárásnak sor-
gálhat elapul.

A 327 §-ban megállapított
nétség elhívési csokkedete első-
sorban szintén a fellontás. De elhív-
hető a csokkemény ezáltal is, hogy
a másnak róla, halár be nem
pecsételt levél vagy társüggöny bir-
tokba vétetik arról a célból, hogy
tartalmát megtudassék, vagy másnak
beszélő célból jogtalanul átadassék.

Az ellövetési cselekvés: a bir-
 tokhelyezkedés, mely tövén jelent
 mint az egykori birtoklás juttatás; a bir-
 tokhelyezkedésnél mindig vala-
 mely bizonytalan vagy követett oly
 aktív tevékenységre gondolunk, mely
 éppen a birtok megszerzésére irányul.
 Ezt eredményezi, a birtoklás juttatás
 ellenben arra utal, hogy valaki a
 birtoklásra irányuló hiilönös a-
 harat, illetve tevékenység nélkül ke-
 rült oly tényleges viszonyba a kérdé-
 ses dolgokhoz, melyet birtoklásnak ne-
 vezünk; ezáltal mintha még
 egy másik hiilönöséget is érzünk
 ez a dolog, melynek birtoklás juttatás
 nem kell, hogy arlott birtoklás lett
 legyen, midőn arottan azt, mondjuk

hogy valamely dolog birtokháza helyes-
kedtünk, ezzel valamiként azt is kife-
jeztük, hogy ez illető dolog, - mielőtt
mi birtokba vettük - másnál volt, il-
letve, hogy annak birtokáról a volt pos-
sessor nem mondott le.

De valaki levelet mielőtt el-
dobná, összetépi, vagy túlszereti s a hat-
madik nemély az összetépett darabká-
kat összegyűjti s egybeállítja, vagy a
teljesen, vagy valami véletlen folytán
el nem égott levelet magához veszi,
ez már birtokhelyezkedés, mert itt
csak az állagában megváltoztatott
levél birtokáról mondott le a tu-
lajdonos. Ezt a tételt fejezi ki a tu-
riánali 1883 évi január hó 13-án ho-
zott 6735/82 számú ítéletével helyesen

hagyott első- és másodikfajú hírségi
 ítélet, midőn hírnöknek mondja hi
 vallotta a levéltitoksertés vétségé
 lew, hi a levél töredékeit magához
 vette, hogy azokat összeállítva a le-
 vél tartalmát megtudja. (L. Más 560
 Augyal 92 l.) A Btk. nem elégpárk meg
 a felbontás objektív jogtalanságá-
 val, meghívására, hogy a tettes tudva
 jogosítlanul bontsa fel a levelet stb.
 Azaz tudnia kell, miszerint a titok-
 sertés tárgyát képező levél, távsürgöny
 nem neki szól, s hogy annak felbom-
 tására nem jogosult. Ha akár tve-
 déselől, s talán gondatlanságlól, - mert
 pl. nem nézte meg a címet - akár
 azért bont fel idegen levelet, mert
 arra magát jogosítottnak érszi; nem

küntethető. (Augusztus 9. l.)

Az eddigiekben foglalt titok-
sértés által okozott sérelem törvény-
is hitelesíthető Magyarországon Tettes ál-
tal a hi e levél, sürgöny, vagy lepecsé-
tett irat tartalmánál a felbontás
illetőleg birtokhelyesedés utján
tudomására jött titkot közlésre
vagy ez érdekelt személy közlésé-
sére felhasználja. A közléssel
anonimusan, hogy küntetendővé vál-
ják a titoksértés folytatásaként kell
jelentkeznie. Kifejezésre juttatja ezt
a törvény szövege is. Magyarországon a törvény-
szöveg másolata lekerdesének a
más hiteles, hogy ez abban körül-
írt olyasabb beosztású névséget
ez követi el, aki a fentebbi módon

tudomására jutott titkot közéleti.

Mintán ez elhívóteszi eselkede-
tet eszel megvilágítottuk, kéjünk ét
a érintethezőség feltételeinek meg-
állapítására.

A Bünnédi eljárás a Btk. 327§-
ának utolsó bekezdése szerint csak
a sértett fél indítványára indítha-
tó meg. Fogj ki a sértett fél, kának
irodalmunkban a kérdéssel tizete-
seben eddigé még seuli sem fog-
lalkozott; a külföldi írók listát még
álláspont áll egymással szemben:

1., egyesek a feladót, illetve a hildöt
tekinthetik sértettnek. 2., Mások szerint
indítványtételre jogosítottak úgy a
hildő, mint a címzett. 3., Mohler,
ki a ma uralkodó nézet megalapí-

tőzének tekinthető; a levélnek a cím-
 aetthez érkezéséig a hűldöt, arontul
 a címzettet tekintheti sértettnek. 4, Van
 olyan nézet is, hogy ha a sértés az el-
 hűldéstől a megérkezésig hűldetett el
 a feladó, illetve hűldő és a címzett,
 ha pedig arontul hűldetett el, úgy-
 csak a címzett jogon az indit-
 ványtatásra.

Amgyl véleménye a következő:
 A magyar Bth. hűrdően hűldölőrtet
 miink kell a fellontás, virtoklakolje-
 zés, illetve étadás, és hűrdés hűrdött. A
 fellontással ellűrdetett virtoksértés-
 nél, nérdtünk szerint, ha levélről
 vagy társirgönyről van szó, a cse-
 lalmány a levélnek a címzetthez érke-
 zéséig hűrdettetett el, a hűldő vagy fel-

adó teljességgel sértettnak, mert addig a levéllel egyedül ő rendelkezik, a címzettnek történet közlésítés után pedig a feladón kívül még a címzett is jogosult az inditványtételre, mert akkor már mindkettőnek a jogát sértethető. ha lepecsételt irat bontott fel, úgy az döntő, hogy ki az iratnak a tulajdonosa. A hirtoklásra vétel útján ellőntett titoktartásnál a levél vagy sürgöny illetékes hirtoklásánál eidekén csak a sorleveg, inditványt is az fog tehát hatállyal előterjesztani, ha végül közvététtel csak vagy hárt elozó felhasználással áll a vétség, úgy mivel ez a törvény értelmében csak akkor sértetthető, (a 2 bek. alapján) ha a hárt

vegy a hűdőt, vagy a címzettet éri, his-
 netliveréshez a helyiitt az tekintendő
 sértettnek, hincz érdekhéu hettejikk
 közül sérelem esett, sértett lehet úgy
 a hűdő, mint a címzett; az irat tar-
 talmánaki hűsése eseten ismét esek
 esnek tulajdonosa jogosult az indit-
 nénytetelre.

Ezen megvilágítás után meg-
 kell állapítanunk összefoglalólag
 mi a hűdőség a levél és távirde-
 titoknál a hűshírvetalmoli általi és
 magánsemmélyek általi megsértése
 hűött. 1, Hany a 200, 201 §§-ok esetei
 ezen posta vagy távirdehírvetalmoli
 vagy szolg, esze minőségével a -
 327 § eseten esek hírvételével lárki
 más. 2, A tárgy a magánsemmély által

elliőretett titoktartás esetében levél,
 sürgöny és lepecsételt irat, - a hírhí-
 vatalnok által elliőretett titoktartás
 esetében levél és sürgöny, de csak míg
 a postai, illetőleg tárirdai kezelés
 alatt áll.

3.) Az elliőretési cselekedet talál-
 lován mindkét delictumnál a felbon-
 tás van. A magánosok által elliőretett
 titoktartás nyilvántartás továbbá a
 hirdetés helyezésében, a hírhíva-
 talnok által elliőretett pedig abban,
 hogy a felbontást a hírvatalnok vagy
 valamilyen másnak is megengedi. Mindkét
 delictumnál elliőretési cselekedet
 a közlés, a hírhírvatalnok eseté-
 ben annak megengedése is.

Túlön elliőretési cselekedet

a magánoszemély által elkövethető -
 tólkésítés esetében, titoklank a sértett
 meglárosítására való felhatalmálá-
 sán.

4., A büntethetőség feltételei telje-
 tetlenül is hiányozhat. Mindkét
 esetben a sértett és a jogellenesség
 tudata kivételül meg, de a gon-
 dotlanosság a közkirovatalnok által
 elkövetett titoklankésítés esetében fe-
 gyelnie séjérvést non maga után.
 Magánoszemélynél gondotlanosság men-
 tesít. Míg a titoklankésítésnek közki-
 rovatlanok által való elkövetése
 esetén mentesít a törvényes fel-
 lantási feltételek femporgása,
 addig magánoszemélyek titoklank-
 tésé csak akkor büntethető, ha

a sértett a magánindítványt meg-
tette.

De lege ferenda legfontosabbnak
tartjuk a telefontitok védelmét
biztosító törvényes intézkedéssel
megteremtését, a levél és távirde-
titok mintájára. Ha ez is megre-
lösíttatik úgy érintető törvényhozás-
runk mindenben megfelel a ti-
tok védelme tekintetében a mo-
dern érintető törvényhozás hivat-
telményeinél. —